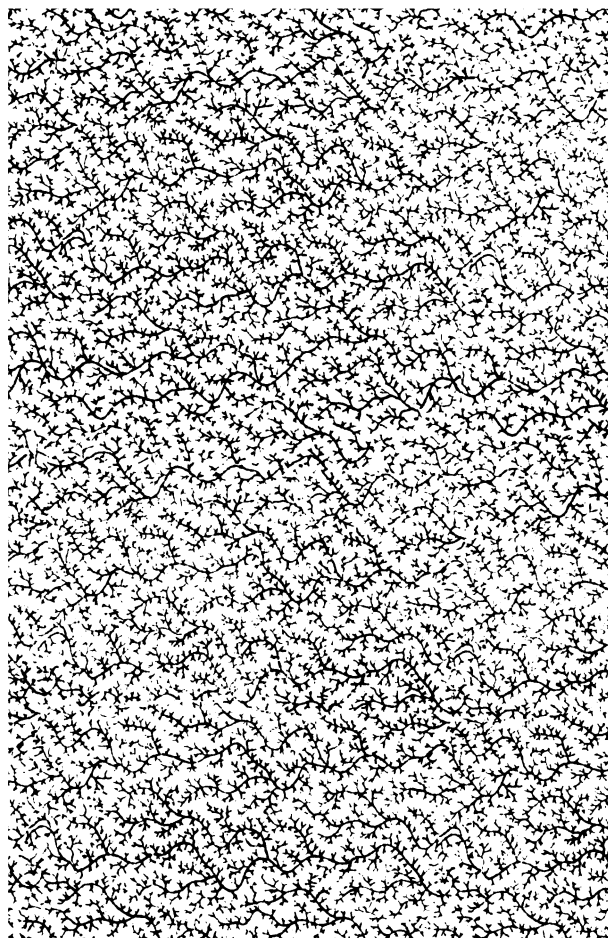
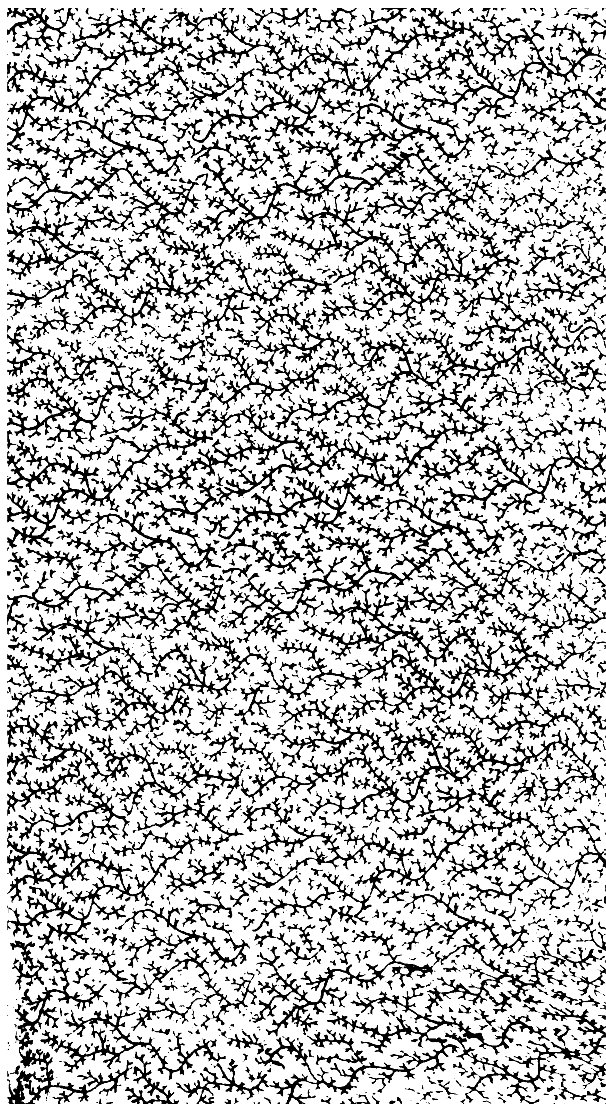
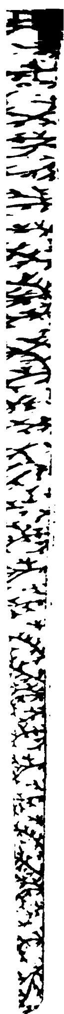

CHRISTINA VAN RUSLAND

EN

MILNA PETERHOFF,

OF

DE VORSTIN EN DE KAMERJUFFER;

HISTORIËEL BLIJSPEL, MET ZANG,

IN EEN BEDRIJF.

VRIJ GEVOLGD NAAR HET FRANSCH,

DOOR

C. J. ROOBOL,

Tooneelspeler aan den Amsterdamschen
Stads-Schouwburg.

AMSTERDAM,
J. C. VAN KESTEREN.
1839.

VOORREDE.

Dit tooneelstukje heeft, in de hoofdzaak, eene historische waarheid tot grondslag.

CHARLOTTA CHRISTINA SOPHIA, *tweede dochter van* LODEWIJK RUDOLF, *Hertog van* Brunswijk-Wolfenbuttel, *en Graaf van* Blankenburg, *werd, op den* 18den *Augustus* 1694, *geboren.* — *Zij was niet minder beroemd om hare uitstekende schoonheid, als om haren zachtmoedigen aard en andere uitmuntende hoedanigheden en deugden. Op den* 25 sten *October* 1711, *huwde zij, te* Torgau *in* Meissen, *met den Grootvorst* ALEXIS PETROWITZ, *zoon, uit het eerste huwelijk, van Czaar* PETER I, *geboren in* 1695. *Deze Prins, die bij uitstek woest, wispelturig en wellustig, en een vijand van alle geestbeschaving was, gevoelde weldra eenen afkeer van zijne deugdzame gemalin; welke afkeer, door aanhitzingen en kwaadaardige inblazingen van hovelingen en laffe vleijers, de deelgenooten in zijne dagelijksche uitspattingen, eerlang in woedenden haat verkeerde, dien hij haar, niet enkel in beleedigende woorden en smadelijke bejegeningen, maar zelfs in gruwzame mishandelingen deed gevoelen. Alhoewel dit zijn schandelijk gedrag door zijnen edelen vader strengelijk werd afgekeurd, en deze der* Prinses

CHRIS-

CHRISTINA *steeds opentlijk de hand boven 't ho hield, viel het echter aan laatstgenoemde, na durende vier jaren alle mogelijke folteringen te h ben geleden, eindelijk te zwaar, het ondragel lijden langer te torschen. Op dringend aanra van — en in verstandhouding met twee of drie h geheellijk toegedane personen, besloot zij, om, on den ondoordringbaren sluijer van eenen gewaan dood, zich, door de vlugt, aan haar rampzalig lo onttrekken, en eenen echtgenoot te verlaten, die afschuw van haar had, en aan wiens zijde h leven zelfs niet langer veilig was. Haar voorne gelukte volkomen. Op den Eersten November 17 tegen het vallen van den avond, verspreidden h vertrouwden het gerucht in het paleis, dat de Gr vorstin* CHRISTINA, *onder hare kwijnende krankh bezweken — en overleden was; — haren gemaal deze tijding zeer welkom, hij begeerde niet haar weder te zien, en in dienzelfden nacht verlie Prinses, vermomd, haar paleis, hield zich een tijd diep verborgen, en geraakte vervolgens, na doorstaan van velerlei gevaren, over de grenzen het Russische Rijk en in veiligheid. Hare doodk met steenen gevuld, en zorgvuldig gesloten, w kort na haar voorgewend overlijden, in den Ke lijken grafkelder bijgezet. —*

Drie jaren daarna, in het jaar 1718, *wer doodgewaande Prinses, weduwe. De Czare* ALEXIS, *hardnekkig aan het oude gehecht, afk van de weldadige hervormingen zijns vaders,*

deel in eene zamenzwering tegen den Czaar, werd gevangen genomen en met zijne medepligtigen ter dood veroordeeld. Daags daarna zeide men dat hij van schrik, of wel door eene bloedspuwing, in de gevangenis, was gestorven. Andere schrijvers melden dat, daar zijne hersens uit de natuur nooit al te sterk waren geweest, hij, bij het hooren van zijn doodvonnis, in eene slaapziekte verviel, die met stuipen vergezeld ging, en hij aan de gevolgen van den doodschrik den geest gaf. Sommige, — en wel de meeste auteurs hebben met zekerheid meenen te kunnen beweren, dat de Czaar, zijnen wederspannigen zoon, in de gevangenis, met eigen handen, het hoofd zoude hebben afgeslagen. —

Omtrent hetgeen van de Prinses CHRISTINA, *na hare vlugt, geworden is, en wegens hare verdere lotgevallen, loopen de berigten te ver uit elkander, om er iets met zekerheid van te durven melden; het waarschijnlijkste is, dat zij, wars van alle wereldsche glans en grootheid, haar leven in stille, vergeten afzondering heeft geëindigd. —*

DE VERTALER.

PERSONEN:

De Ridder D'AUBANT, *Fransch edelman in Russische dienst.*

BAROSKIJN, *dorpsregter.*

PETERHOFF, *herbergier.*

BLUM, *korporaal.* (*Een Duitscher.*) (*)

CHRISTINA, *Grootvorstin van Rusland.*

MILNA, *vrouw van Peterhoff.*

Reizigers, Soldaten, Boeren en Boerinnen.

Het stuk speelt in de herberg van Peterhoff, op de grenzen van Rusland en Polen; onder de regering van Czaar Peter I.

(*) De Acteur die de rol van den korporaal Blum vervult, wordt verzocht die rol uit te spreken, *letterlijk*, zoo als dezelve gedrukt staat.

RISTINA VAN RUSLANE

ooneel verbeeldt eene kamer in eene do rg. De hoofddeur in den achtergrond; r vensster. In, — of aan het eerste scherm rzijde eene deur; daar tegen over de get ingang naar een' kelder. Tafels, stoe n, enz.

EERSTE TOONEEL.

UM *en eenige boeren zitten te drinken; daarna* PETERHOFF.

KOOR.

WIJZE: *Des flambards de la salamandre.*

Voor liefde en wijn
Wijkt zorg en pijn:
aat ons verliefd en dorstig zijn!
een hooger heil, wat is of schijn',
Dan 't wijnglas en het maagdelijn!
Weêrgalm' dus luid ons referijn:
Voor liefde en wijn
Wijkt zorg en pijn:
ons verliefd en dorstig zijn!
Breng wijn! (*)

BLU

Ik dien hier even te schreeuwen, vóór dat n word. Een of andere vittende al-bedil m 1 aan ergeren, dat Russische *boeren*, ten ti

BLUM, *den beker in de hand.*

Woolaan!.... Der Bacchoes zol leben!..
oend leben zollen oensre meedjen!

DE BOEREN.

Hoerah!.... hoerah!....

PETERHOFF, *van de regterzijde, uit den traliëden kelder-ingang, komen brengt twee groote wijnkannen, plaatst die op de tafel.*

Hier!.... mannen! hier is nieuwe voorraad

DE BOEREN.

Leve Peterhoff!

(Zij schenken en drinke

TWE

---

van Peter I, den *wijn* zoo familiaar dronken, en man zou volkomen gelijk hebben. Zij dronken, drinken misschien nog) een' bedwelmenden dran dien zij uit brandewijn, honig, water, enz. te za mengden, welke drank een' alles behalve welluid den naam draagt, en daarbij aan misschien geen van de honderd onzer gewone schouwburg-bezoek bekend is. Ik heb dus gemeend den wijn, (den ou sten en meest algemeen bekenden typus van alle dr kenmakende dranken) in de plaats te mogen breng van dat vreemdsoortige kostje. In een luchtig gesch van stukje als dit, zal men deze vrijheid wel over hoofd willen zien, in een *Episch Gedicht* zou zij e slechtere figuur maken, en eene onvergeeflijke zo zijn. — DE VERTALER.

TWEEDE TOONEEL.

De vorigen, BAROSKIJN.

BAROSKIJN.

St. Nikolaas, mijn patroon! Welk een open- schandaal! Hoe, Russen, die zich aan on- heid overgeven, in het uur, voor de open- kerkdienst bestemd! En gij, korporaal Blum, aats van een goed voorbeeld te geven....

BLUM.

ain lieber Herr Rigter, iech haab niecht auf- lten ain koetes baispiel tsoe geben.... iech viel meer getroenken als al die anderen.

BAROSKIJN.

hebt gij daarom uwe standplaats verlaten bij olkantoor, waar gij van daag de dienst hebt? een belangrijke post, zoo aangenaam!....

BLUM.

, gants digt bai de refier.... man siet die e fiesjlein vorbai sjwimmen.... das iest angeneem, zoo ne stoende finf, seks.... , das wierd nachhér verdamt eekelhaft.

PETERHOFF.

zaak is maar, dat, voor degenen die van visch houden....

BAROSKIJN, *tot Blum*.

m, kom, keer oogenblikkelijk naar uwen terug, en spreek niet tegen.

BLUM.

Main lieber Herr Rigter, ain Tuitsjer les mer gehorsam oend oenterteenig, oend re niert niemaals.

BAROSKIJN, *tot de boëren.*

En gij allen, vertrekt! Als ik u wede zoo iets betrap, zal ik u eene regterlijke k ding doen toedienen; dat wil zeggen, slagen de knoet, aan allen die naar geene redelijke willen luisteren! — Toe, marsch!!....

BLUM, *zacht, tot de boeren.*

Wier wollen noen geen, oend speeter tsoe kommen!

N°. 2. *Herhaling van het laatste gedeelte van voorgaande KOOR:*

Nu voortgespoed,
Wijl 't wezen moet:
Doch, later zij de lust geboet,
Met moed!

(*Blum en de boeren vertrek*

DERDE TOONEEL.

PETERHOFF, BAROSKIJN.

BAROSKIJN.

Peterhoff, ik ben ontevreden op u!.... vordert de ondeugd!

PETERHOFF.

Sakkerloot, heer regter, ik geef te drinken aan degenen die dorst hebben.... te eten aan degenen die honger hebben....

BAROSKIJN.

Maar, lompert, weet gij dan niet dat men juist van daag, in dit dorp, de hooge kerkdienst viert, die door Zijne Majesteit, Czaar Peter I, bevolen is, voor de rust der ziel van de Grootvorstin Christina, de doorluchte gemalin van den zoon onzes welbeminden opperheers!

PETERHOFF.

Ha! dat is ook waar.... die arme vrouw! Ik was al vergeten dat zij dood was.... ik ben echter nog haar lijfeigene geweest, gedurende een jaar.... ik deed dienst in de tuinen van het paleis, waar zij zeer dikwijls kwam wandelen.

BAROSKIJN.

En hebt gij het geluk gehad van haar te zien?

PETERHOFF.

Zoo als ik u nu zie.... dat is te zeggen, met dát onderscheid, dat ik haar nooit heb aangekeken. Want, weet ge?..... eene prinses, dat is zoo heel wat anders, dat maakt me bang, dat verblindt me, dat geeft me duizelingen....

BAROSKIJN.

Ja! Maar, hoor eens, Peterhoff, daar gij juist op dat tijdstip in Moskou waart, moet gij ook op uw duimpje weten, wat de oorzaak was van den vroegtijdigen dood der prinses.

PETERHOFF, *op een' geheimzinnigen too*

St!....

BAROSKIJN.

Wat is het?

PETERHOFF, *half luid.*

Men zegt stellig dat het van de harde deling van haar' man was....

BAROSKIJN.

St!....

PETERHOFF.

En dat is ook best mogelijk.... De Cz Alexis is me wat een lief brokje....

BAROSKIJN.

St!.... Houd uw' mond, Peterhoff.. zoudt op die manier de hooge regering ee aanwrijven.... foei! ik krijg er kippenvel v Ja, à-propos, van kippen gesproken, hoe het uw klein wijfje, die allerliefste Miln Op wat wijze regeert gij haar wel?

PETERHOFF.

Ik?.... Ik regeer haar in 't geheel ni aangezien ik haar zoo gehoorzaam ben, als een lijfeigene, als.... als een wez slaaf.

BAROSKIJN.

Weet ge wel, dat er hier al zeer won praatjes loopen, omtrent Mejuffer Peterh vooreerst, weet men zoo min wie zij is, waar zij gekomen is....

PETERHOFF.

Ja, dat verwondert mij in 't geheel niet, omdat ik er zelf ook niets van weet.

BAROSKIJN.

Inderdaad?

PETERHOFF.

Verbeeld u eens, het zal nu ten naasten bij drie maanden geleden zijn.... eenige dagen na den dood van die uitmuntende prinses.... ik was destijds nog lijfeigene van de kroon, ik was nog in het volle en onbeperkte genot van de slavernij.... toen, op een' goeden morgen een onbekende mij mijne vrijheid aankondigde, en mij bevel gaf om mij te doen vinden in dit dorp Brikbrigorod, op de grensscheiding van Rusland en Polen.... maar waarom?.... om wat te doen?.... hij gaf mij ten antwoord, dat mij dat niet raakte. Nu, op zulk eene welgegronde reden viel ook niets af te dingen.... ik vertrok, ik kwam in Brikbrigorod, en wien zie ik, zoo als ik het dorp binnen kom?.... alweêr dien zelfden onbekende, die mij in deze herberg bragt, alwaar hij mij den kelder, de etenskas, de hondenhokken, enz., liet zien, mij vertelde, dat dit alles het mijne was, en mij toen verliet, om zich te vervoegen op eene zamenkomst, die almagtig veel haast had, en dat wel, maar eventjes 300 mijlen hier van daan.

BAROSKIJN.

Maar, al wat gij mij daar vertelt, hoort in een' roman t' huis.

PETERHOFF.

O, ge zijt er nog lang niet, nu komt het schilderachtig mooije van de historie pas aan! — Het zal nu zes weken geleden zijn,.... ik begon mijn' onbekende al zoo wat te vergeten, toen zich eensklaps voor mijne oogen vertoonde een jong en allerliefst schepseltje.... van de andere sekse.

BAROSKIJN, *op een' toon van geslepenheid en gewigt.*

Ha! ik begrijp het al.... dat was eene vrouw.

PETERHOFF.

Een allerlekkerst vrouwtje!

BAROSKIJN.

In de manier van de mijne...?

PETERHOFF.

Precies.... behalve dat deze een oog *meer* en een' bogchel *minder* had. — Vriend, zei ze tegen mij, met een zacht, teêr stemmetje, ik bemin u en dat wil ik u bewijzen.... *ik* heb u de vrijheid bezorgd, en nu wil ik u ook het geluk bezorgen.... zeg, wilt gij mij trouwen?

BAROSKIJN.

Dat is wonderbaarlijk! Wel nu?

PETERHOFF.

Een ander in mijne plaats zou stellig geäarzeld hebben.... ja, niet waar?.... eene vrouw, die *zoo in eens* uit de wolken komt vallen.... dat

is toch zoo'n beetje verdacht.... maar zij had een gezigtje, vol ongeveinsde opregtheid.... en eene cassette, boordevol met goud.... dat stelde mij volkomen gerust! — Ik stemde dus toe in hetgeen zij mij vroeg, en 's anderendaags was ik de man van die vrouw zonder naam.... maar, kijk! die ik thans bemin als een gek, als een bezetene, als een dolle, zoodat ik er nu in den allerhoogsten graad mede gekweld zit.

BAROSKIJN.

Gekweld?... Wel, het komt mij integendeel vóor, dat gij verrukt moest wezen.

PETERHOFF.

Ja, zoo lijkt het op het eerste gezigt!... Maar, als gij eens al de voorwaarden wist, die zij mij vóór ons huwelijk opgeleid heeft!... Daar is er me eentje vooral bij, kijk, man!... die is nu toch allerongerijmdst!...

BAROSKIJN.

En wat is dat dan?

PETERHOFF.

Verbeeld u, heer regter.... 't is eigentlijk te gek om het te vertellen.... maar, gedurende vijf weken, dat ik nu getrouwd ben....

BAROSKIJN.

Welnu?

PETERHOFF.

Welnu.... is het nog net als of ik niet getrouwd was.

BAROSKIJN, *hoogst verwonderd.*

Och! loop!... gij scheert den gek!

PETERHOFF.

Neen! op mijn woord van eer!... dat heeft die vrouw zich nu maar in 't hoofd gezet.

BAROSKIJN, *in luidkeels lagchen uitbarstende.*

Ha! haha! ha!... die arme jongen!

PETERHOFF.

Ik vind dat nu in 't geheel niet om te lagchen.... want, zie! ik heb mijne vrouw niet getrouwd om ze te laten kijken. Heb ik den naam van den man, dan wil ik er ook de daad van hebben. In het huwelijk is er geen honoraire titel, dat is goed bij het leger voor de militairen.

N°. 3. WIJZE: *Die op de grenzen wil blijven wonen.*

Als de Minister hun dienst wil gedenken,
En hen beloonen met milde hand,
Dan gaat hij dikwijls den titel hun schenken
Van kapitein of van luitenant.
Maar, 't is uit joks, versta mij wél,
't Is titulair slechts — en — niets meer dan spel:
Nu, 't ging mij schier als zoo'n militair,
Ik kreeg den graad van gemaal.... titulair! —
Is dat nu niet om aan 't razen te raken,
'k Heb een brevet, maar 't helpt mij niet:
Dewijl mijn vrouw mij steeds verbiedt
Gebruik er van te maken!! —

Maar,

Maar, dat uitgezonderd, kan ik niet anders als mijne vrouw prijzen; het is de goedheid, de zachtmoedigheid zelve....

MILNA, *achter de schermen.*

Ik wil, ik begeer het; spreek mij niet tegen!
(*Hier begint de ritournelle van het volgende couplet.*)

BAROSKIJN.

Ja, gij hebt gelijk; het is de zachtmoedigheid zelve! — Nu, vriendje, ik ga, ik laat u met uwe getrouwde jonge-juffer alleen, gelukkige harten-veroveraar, die ge zijt! Ha! haha! ha!
(*Hij vertrekt; schaterend lagchende.*)

PETERHOFF.

Ik geloof, waarachtig! dat hij mij voor den gek houdt!

VIERDE TOONEEL.

PETERHOFF, MILNA.

MILNA, *zingende opkomende.*

N°. 4. WIJZE: *J'arrose, j'arrose.* (Uit *Jennij.*)

Gehoorzaam! voldoe mijn begeeren,
En waag het niet mij te trotseren!
't Zwicht' alles en buig' naar mijn' wil en mijn' zin,
Ik ben hier in huis Koningin!

Wie

Wie is het, die mij, stout, durft krenken,
Wie is 't, die hier mij palen zet? !...
Men draav' en vlieg' op mijne wenken,
Mijn wil alleen zij u een wet! —
Gehoorzaam! *ens.* —

PETERHOFF, *ter zijde.*

Zij is buitengemeen levendig van aard, en drif-tig van karakter!... maar, kijk! als zij zich boos maakt, dan lijkt zij mij nog wel eens zoo lief! — (*Tot Milna.*) Kom, kom! vrouwtje-lief, wees bedaard!... Laat ik u weder in uw goed humeur helpen, door u eens te kussen.

MILNA.

Kussen?... Neen! dat wil ik niet!

PETERHOFF.

Ja, maar, dat wil ik niet!... Brr!... Ik ver-beeld mij toch, dat eene vrouw aan haren man gehoorzaamheid schuldig is.

MILNA.

Ik! Gehoorzaamheid!...

PETERHOFF.

Ja, zeker! — En als ik nu eens, om een ein-de aan de grap te maken, zeide: Vrouw, ik wil!

MILNA.

Als gij dat ooit dorst onderstaan, dan zou ik u op deze manier antwoorden. (*Zij geeft hem eene oorveeg.*)

(Zin-

(*Zingende.*)

Gehoorzaam! voldoe mijn begeeren,
En waag het niet mij te trotseren!
't Zwicht' alles en buig' naar mijn' wil en mijn' (zin,
Ik ben hier in huis Koningin!

PETERHOFF.

Koningin!... Koningin!... Ja, maar, hoor eens, Koningin! dat zijn geene redenen; ik ben uw man, uw wettige man, gij zijt mijne vrouw, en echter laat gij mij altoos in hoop en verwachting.... gij slaapt dáár,... in eene goede kamer, waar ik niet eens in mag komen..... en ik, ik slaap op zolder.... bij de rotten.... en eene menigte andere kwaaddoende, viervoetige beesten!.... hoor eens, juffer Peterhoff, daar moet een einde aan komen.... ik kan het niet langer uithouden. — — Als ik dat aardige postuurtje zie, dat ik niet omvatten mag, en die blozende wangen, die ik niet kussen mag, dan word ik des duivels! Ja, juffer Peterhoff, ge doet lang niet mooi met mij; — kijk! het is net als of ge mij een' heerlijken tuin liet zien, vol kleurige bloemen en sappige vruchten, maar als of ge mij dien liet zien door eene glazen deur, die nooit geöpend wordt, en waarvoor ik mag blijven staan watertanden! —

MILNA.

Komäan, komäan, houd u bedaard, wees verstandig en hoor mij aan! — Hebt gij Daniel met den wagen op den weg naar Moskou gezonden?

PETERHOFF.

Hij is al een uur weg, om te gaan afhalen.... wie?... en wat?...

MILNA.

Dat gaat u niet aan. — En de schuit?

PETERHOFF.

De schuit zal, tegen het vallen van den avond, aan den oever van de Dnieper liggen, op den afstand van een geweerschot voorbij het tolkantoor.... om over te zetten.... wie?.... en wat?....

MILNA.

Dat zijn uwe zaken niet! — En hebt gij aan de roeijers die tien goudstukken gegeven?...

PETERHOFF.

Tien goudstukken, dat dacht mij toch wat te veel om eene rivier over te zetten.... ik heb hun de helft van één goudstuk gegeven.

MILNA, *toornig.*

Ezel!... Gij hadt er hun veeleer twintig moeten geven!

PETERHOFF.

Twintig goudstukken?

MILNA.

Maar ik zal er wel orde op stellen.... ik-zelf

zal

et verder, beredderen.... ik zal niets ont-

PETERHOFF.

ar, bij den heiligen Nikolaas! waar denkt n? Als gij op die wijze denkt voort te dan zal onze cassette heel gaauw leêg zijn..

MILNA.

zal wel een middel weten te vinden om haar euw te vullen.

PETERHOFF.

, kom!... (*Ter zijde.*) Zou mijne vrouw nisschien eene valsche muntster ...en?... .) Met uwe permissie, juffer ...hoff, ik och wel eens willen weten....

MILNA.

zult niets weten! — Vergenoeg u met uw voordig geluk te genieten, en verlang niets

PETERHOFF.

n geluk.... mijn geluk....

MILNA.

dunkt dat gij u niet te beklagen hebt: gij rij.... gij hebt eene vrouw.... die er nog kwaad niet uitziet....

PETERHOFF, *ter zijde.*

daar heb ik ook wat aan!...

MILNA.

e welbeklante herberg....

PETERHOFF.

dat 's waar.... de herberg is best.... en

haire

hare ligging tusschen de beide grensscheidi bezorgt haar een' grooten toeloop van reizige

D'AUBANT, *buiten.*

Holla! He! Is er niemand!

PETERHOFF.

Ei kijk! daar hebt ge 'er alweêr een! Spoe juffer Peterhoff, laat eene kamer in gereed brengen!... Ik zal hem gaan ontvangen.

MILNA, *ter zijde.*

Altijd op nieuw andere reizigers, en nog k de persoon niet, die ik wachtende ben!

(*Zij vertre*

VIJFDE TOONEEL.

PETERHOFF, *de Ridder* D'AUBANT, *gekleet een' overjas, (:Officiers-uniform met de zerlijk-Russische lijf-garde:), en gevolgd een' boer, die zijn valies draagt.*

D'AUBANT.

Ha! eindelijk vind ik iemand! — (*Tot den boe* Leg dat valies daar neder. (*De boer legt het lies neder en vertrekt.*) — (*Tot Peterhoff.*) Vrie laat mij eene kamer geven! — Maar, zie wel?.... Ja, ik bedrieg mij niet!... het Peterhoff, voorheen tuinmans-jongen in het k zerlijk paleis.

PETERHOFF.

En tegenwoordig herbergier in den Witten Beer, om u te dienen, mijnheer de ridder d'Aubant. —

D'AUBANT.

Herkent gij mij ook?

PETERHOFF.

Nu, kijk eens aan!... Na al de gekheden, die wij zamen hebben uitgevoerd!...

D'AUBANT.

Hoe? Wat?...

PETERHOFF.

Ja, houd u nu alsof gij het niet wist! — Wat hebben wij niet al kansjes waargenomen! — Weet gij nog wel, dat ik u dikwijls vergezelde om op uw paard te passen, en dat mijn schouder u bij menige gelegenheid tot trap en ladder heeft gediend?... *Zijt* gij nog altoos in blakende gunst bij die betooverende en wonderbaarlijke sekse? —

D'AUBANT.

O! Ik verfoei de vrouwen thans.

PETERHOFF.

Hebt gij dan reden om u over haar te beklagen?

D'AUBANT.

Helaas! Ja.

PETERHOFF.

Verhaal mij toch, bid ik u, uw' tegenspoed.

D'AUBANT.

Het is eene geheele geschiedenis. — Gij weet dat ik een Franschman ben. Ik had mijn vader-

land, en mijne teêrbeminde moeder verlaten, omdat ik, de jongste mijner broederen zijnde, geen vermogen bezat; mijn geheele rijkdom bestond in een portret mijner moeder en mijn' degen; en ik ging, ver van het oord mijner geboorte, een bestaan zoeken, hetwelk mij door onregtvaardige wetten onthouden werd. — Ik genoot eene goede ontvangst aan het hof van Czaar Peter, ik werd geplaatst als luitenant bij zijne lijf-garde: eene schitterende loopbaan lag voor mij open..... en, helaas! eene vrouw heeft al dat heil verwoest.

PETERHOFF.

Kijk, dat is net het tegenovergestelde van mij: juffer Peterhoff heeft mij ten top van eer en grootheid verheven; want ik ben sedert eene maand getrouwd met een klein, allerliefst vrouwtje, dat smachtend verliefd op mij is. — (*Ter zijde.*) Het doet mij pleizier dat ik bij hem eens dapper kan opsnijden. (*Luid.*) Het heele dorp is ook jaloersch van mijn geluk; en omdat zij niet te weten hebben kunnen komen, waar zij van daan komt, evenmin als ik, schelden zij haar voor eene tooverheks, voor eene gelukzoekster, voor eene heidin. Maar, ik overstelp u met al mijn geluk, verhaal mij liever van uwe trouwlooze.

D'AUBANT.

Ik had gemeend in hare oogen eenige welwillendheid, eenige belangstelling te ontdekken, ja, zelfs was ik vermetel genoeg, mij in te beelden dat ik haar eenige genegenheid had ingeboezemd....

Zij

Zij was mijn ideäal, mijne godheid geworden, en ik aanbad haar in het diepste geheim, zonder te bedenken dat zij eene vrouw van aanzien en magt was. Die trotsche!... Dwaas, die ik was, daar ik mij durfde vleijen dat zij mijn hart zoude verstaan!... Op zekeren dag, op de jagt zijnde, had zij, door hare drift vervoerd, zich van haar gevolg verwijderd.... ik-alleen, ik volgde haar op zekeren afstand.... toen eensklaps een wolf, schuimbekkende van woede, op haar paard aanvloog.... zij was onherstelbaar verloren....

PETERHOFF.

Of ik aan de haal zou zijn gegaan!

D'AUBANT.

N°. 5. WIJZE: *Uit Yelva.*

'k Vloog ijlings toe, om haar 't gevaar te ontrukken,
Ik stelde, fier, mijn leven, voor haar, bloot....
En 't mogt, o vreugd'! mijn' forschen arm gelukken,
Haar, ongedeerd, te ontscheuren aan den dood.
Maar, door mijn drift, o teêrbeminde moeder!
Verloor ik, dáár, uw beeld'nis, — al mijn schat:...
Van toen af trof mij 't onheil, steeds verwoeder, } *bis.*
Wijl 'k langer nu geen schuttende engel had! — }

Den volgenden morgen deed zij, die ik het leven had gered, mij bij zich komen....

PETERHOFF.

Ongetwijfeld om u te bedanken?...

D'AUBANT.

Volijverig snelde ik naar haar toe.... maar

in plaats van mij haren dank te betuigen, zoo als ik verwacht had, beval zij mij om Moskou, binnen vier en twintig uren, te verlaten.

PETERHOFF.

Wel, dat was een rare malloot!...

D'AUBANT.

Gij kunt u geen begrip maken van mijne wanhoop, van mijne verontwaardiging.... maar ik moest gehoorzamen. — Ik vertrok.... en sedert dien tijd dwaal ik van stad tot stad.... onzeker waarheen mij te wenden... en beurtelings Frankrijk verwenschende dat mij verstooten heeft, en Rusland vloekende dat mij uit zijn midden heeft gebannen.

PETERHOFF.

Als ik in uwe plaats was, ik zou mij dapper wreken op die nuf....

D'AUBANT.

Zij is zwaar genoeg gestraft voor hare onregtvaardigheid jegens mij! — Eenige dagen na dit voorval stierf zij een' vroegen en onverwachten dood.

PETERHOFF.

Dat was best!... dat was best!...

D'AUBANT.

Wel nu!... zoudt gij wel kunnen gelooven dat ik nog de zwakheid heb gehad van haar te beweenen?... Ja, mijn hart heeft gebloed op het denkbeeld dat zij voor altijd voor mij was verloren,... en echter, wat mogt, wat konde ik hopen?...

pen? ... Had zij mijne eerbiedige hulde niet veracht? ... had zij mij niet, op eene schandelijke wijze, weggejaagd? ... Ach! ik ben een dwaas!

PETERHOFF.

Kom, kom! gij moet er maar niet meer aan denken! — (*Met overdrevene verwaandheid.*) Wat zal ik u zeggen? — Iedereen heeft het geluk niet om bij de vrouwen gezien te zijn! ... Er zijn beminnelijke hartveroveraars, die de hand maar hebben uit te steken en toe te tasten .... dus dienen er ook wel anderen te zijn, die ....

ZESDE TOONEEL.

De vorigen, BAROSKIJN, *met een papier in de hand.*

BAROSKIJN, *met een ontsteld gelaat binnen snellende.*

Peterhoff! Peterhoff! ...

PETERHOFF.

Hoe? ... lieve hemel! .... Wat deert meester Baroskijn? ... Hij is zoo bleek als een servet.

BAROSKIJN, *bevende.*

Een stoel, vriend, een stoel .... of ik krijg eene flaauwte! ...

PETERHOFF.

Ziedaar, heer regter! — (*Hij brengt hem een* stoel.)

stoel.) Men zou zeggen dat hij stuipen in zijne beenen heeft.

BAROSKIJN, *op den stoel vallende.*

Oef!... Welk een nieuws!... als gij eens wist....

PETERHOFF.

Staat het dorp in brand?

BAROSKIJN.

O! Als het anders niet was!... Weet dan, dat de Grootvorstin van Rusland, de Prinses Christina....

D'AUBANT, *ter zijde.*

Wat zegt hij?

BAROSKIJN.

Niet dood is!

D'AUBANT.

Hemel!...

PETERHOFF.

Dat is niet mogelijk!

BAROSKIJN, *houdt Peterhoff het papier vóór, dat hij in de hand heeft.*

Ziedaar! Lees de *dépêche* die ik zoo even heb ontvangen, van den Gouverneur van Smolensko.

D'AUBANT.

Geef op, mijnheer! *(Hij rukt hem het papier heftig uit de handen.)*

BAROSKIJN.

He?!... Wat blieft u?...

PETERHOFF, *zacht, tot Baroskijn.*

Laat maar loopen.... het is een reiziger, die half mal is van liefde....

D'AUBANT, *leest schielijk en met eene ontroerde stem.*

„ Sedert eenigen tijd waren er heimelijk vreem-
„ de geruchten in de stad Moskou in omloop.
„ Men zeide dat de Grootvorstin Christina nog
„ in leven was.... maar dat zij, geene echt-
„ scheiding hebbende kunnen verkrijgen, van eene
„ bezwijming had gebruik gemaakt, om, door
„ middel van een' voorgewenden dood, zich te
„ onttrekken aan het juk van haren gemaal, dien
„ zij verfoeide....

PETERHOFF.

Nu, dat is eene doortrapte dame, kijk!...

D'AUBANT, *vervolgt.*

„ Ten einde de waarheid te ontdekken, heeft
„ de Czaar bevel gegeven om de doodkist te ope-
„ nen.... men bevond dezelve ledig!.... Men
„ weet niet door welke middelen het der Vorstin
„ gelukt zij om in hare onderneming te slagen....
„ maar alles loopt zamen om te doen gelooven,
„ dat zij gevlugt is met een' jong' mensch, dien
„ zij in 't geheim beminde.... en die, sedert dat
„ tijdstip, uit Moskou is verdwenen!...." (*Met drift en woede.*) O! die eerlooze!... (*Hij frommelt het papier te zamen en werpt het op den grond.*)

BAROSKIJN, *tot d'Aubant.*

Ik kan uwe verontwaardiging zeer wel plaats geven.... maar dat is nog geene reden om mijne *dépêche* zoo te kreuken en weg te werpen.... (*Hij raapt het papier op.*) Er volgt nog iets van het meeste gewigt.... (*Hij leest.*) „Ten gevolge van „dien, gelasten en bevelen wij u, bij deze, zeer „dringend, als mede aan alle regterlijke overhe„den langs de grenzen, om de krachtdadigste „nasporingen in het werk te stellen, ten einde „de Grootvorstin op te sporen, welke, volgens „geloofwaardige berigten, den weg naar Polen „moet hebben ingeslagen."

PETERHOFF.

Wij zullen haar wel vinden!... Eene Grootvorstin raakt zoo makkelijk niet zoek als eene schaar.

D'AUBANT, *ter zijde.*

Hemel! Welk eene gelegenheid om mij te wreken!...

BAROSKIJN.

Er is maar één ding dat mij verlegen maakt...., dat is, dat men vergeten heeft om mij haar *signalement* op te geven, — maar dat is hetzelfde.... ik zal, zonder onderscheid, al de reizigers laten aanhouden!

PETERHOFF.

De mannen ook?

BAROSKIJN.

Mannen, vrouwen en kinderen!... Ik zal ze

met

met geheele hoopen naar Moskou opzenden: dan kan het Gouvernement ze daar zelf uit zoeken.

D'AUBANT.

Dat is overbodig, mijnheer.... indien de Grootvorstin Christina zich hier durft vervoegen, reken dan op mij, om u haar dadelijk aan te wijzen.

BAROSKIJN.

Kent gij haar dan?

D'AUBANT.

O, maar al te wel!

BAROSKIJN, *tot d'Aubant.*

Komaan dan! laat ons te zamen de middelen gaan beramen om de vlugtelinge meester te worden! — (*Hij grijpt, in dolle blijdschap, Peterhoff bij den kraag.*) Leve de Czaar! Hoezee!... Rusland is gered!...

PETERHOFF.

Met uw verlof!... scheur mijn' kraag niet.

TE ZAMEN.

N°. 6. WIJZE: *Des comédiens.*

Welaan! laat ons te zaâm gaan overwegen,
En nemen wij het diepst geheim in acht!
Wat blijde hoop, wat wellust straalt mij tegen;
De Grootvorstin is weldra in {mijn / zijn} magt!

BAROSKIJN.

'k Zal dra 't paleis des Keizers binnen stappen:
Een schittrende eer verbeidt mij in 't verschiet!
Prinses!... al mogt gij ook aan 't graf ontsnappen;
Aan Baroskijn ontsnapt gij stellig niet!

TE ZAMEN.

Welaan! laat ons te zaam, *enz.*

(*Zij vertrekken.*)

ZEVENDE TOONEEL.

MILNA, *alleen.*

Mijnheer de reiziger, uwe kamer is gereed. Hoe nu! Wat beduidt dat?... Waar gaan zij heen?... Die geheimzinnigheid, dat overhaaste heengaan, alles maakt mij beängst en verlegen! — — En Daniel komt ook nog niet terug! ... Ik ben bitter ongerust!... Als der Prinses Christina, in 's hemels naam, maar niets onaangenaams is bejegend!... Die arme Vorstin!... zij is zoo goed.— Ach! wat moet zij hebben uitgestaan. Maar, haar lijden spoedt ten einde; zij is op weg naar deze woning: hier wacht haar eene veilige schuilplaats.

No. 7. WIJZE: *à la grâce de Dieu.*

Dierbre Vorstin! de woeste vlagen
Van 't grimmig lot zijn uitgewoed:
Dra toeft u 't eind' van al uw plagen,
Dra toeft u rust voor 't bang gemoed! —

De

De Vorstenkroon, hoe rijk bepereld,
Schonk u, helaas! slechts leed en druk:
Thans, nu gij dood zijt voor de wereld,
Moogt gij herleven voor 't geluk! —
Englen, zweeft haar op zij'!
Almagt, sta gij haar bij!
Sta haar bij!
Sta, o Almagt, haar bij!
Sta haar bij!

EENE STEM, *achter het tooneel.*

Sta, o Almagt, mij bij! —

MILNA.

Hoe! ... die stem, zij is het! ... de hemel zij loofd!

(*Zij snelt naar de deur.*)

ACHTSTE TOONEEL.

MILNA, CHRISTINA, *in het gewaad eener Russische boerin.*

CHRISTINA, *opkomende.*

Lieve, getrouwe Milna! Eindelijk vind ik u!...
a!...

TE ZAMEN.

No. 8. WIJZE: *Mire dans mes yeux tes yeux.*

Stil! } om 's hemels wil! spreek zacht.
Maar, }
Door één woord — één teeken
Zaagt ge u } in 't verderf gebragt,
Zag 'k mij }
Spreken wij dus zacht.
Ja, weldra, 'k mag die hoop nu kweeken,
Vliedt gij 't oord } van verdriet en klagt.
Vlied ik 't oord }

MILNA.

Onbekend, voor vriend en magen,
Zijt ge in dit gewaad, Mevrouw!
Maar, wanneer gij 't hier bleeft dragen,
Bragt ge ons dorp in twist en rouw:
Want, gij maakte, in weinig dagen,
Al de minnaars ongetrouw.

CHRISTINA.

Niet waar, Milna? deze eenvoudige boerinne kleeding staat mij beter dan het schitterende toc sel van het hof?

MILNA.

St! . . . Mevrouw! . . .

TE ZAMEN.

I! om 's hemels wil! } spreek zacht.
gij hebt gelijk : }
Door één woord — één teeken
gt ge u } in 't verderf gebragt,
'k mij }
Spreken wij dus zacht.
reldra, 'k mag die hoop nu kweeken,
odt gij 't oord } van verdriet en klagt.
ed ik 't oord }

CHRISTINA.

mer was ik zoo gelukkig!... Ach! Milna, gij zoo veel hadt geleden als ik, zoudt gij jk kunnen beseffen welk een heil ik smaak, mij in vrijheid en rust bevind, verre van vingeland, dien men mij tot gemaal had ge.

MILNA.

ie Vorstin! hij heeft u diep ongelukkig ge-

CHRISTINA.

ware wenschelijker geweest den wezentlij. ood te ondergaan, dan langer zijne beleedi. te verdragen!... Zulk een ellendig en os wezen, die zijn leven op de schande-plaatsen doorbrengt, die de liefde zijner noote veracht, en eene vrouw uit de heffe olks boven haar de voorkeur geeft..... die lsche gelukzoekster, die hij opentlijk tot innares heeft durven verklaren!...

MIL.

MILNA.

O! dat is afschuwelijk!

CHRISTINA.

En als ik u alles zeide.... als ik u ontdek

MILNA.

Gij kunt vrijelijk alles zeggen, Mevrouw ik weet, waartoe de woeste Grootvorst Ale in staat is.

CHRISTINA.

Hij heeft mij.... o schande!... mij, zw en hulpelooze vrouw.... mij, zijne gemalin, vorstin uit koninklijken bloede.... hij heef durven mishandelen!

MILNA.

Regtvaardige hemel!

CHRISTINA.

Sedert eenigen tijd vond hij geen' smaad, ne beleedigingen grof genoeg voor mij... moest volstrekt eene nieuwe foltering uitvind en van waar al die onwaardige behandelinge om hersenschimmige vermoedens.

MILNA.

Vermoedens tegen u, een toonbeeld van togenheid en deugd!

CHRISTINA.

Een Franschman, een jong officier van de garde van den Czaar was altijd om en nabij zijne oplettendheid om mijne minste begee raden, zijn ijver om aan elke mijner inval luimen te voldoen, deden den minnenijd va

rootvorst ontwaken.... hij stiet mij met gruwzame hardheid van zich, en hij wilde niet dat zijn hart dankbaarheid kweekte jegens hem die hij met liefde diende.... Arm jong mensch! hij was zoo goed! zoo eerbiedig aan mij gehecht!... k beken het u, Milna, meer dan eens gevoelde t mij aangedaan als ik hem in de oogen zag.... t had hem zoo gaarne bedankt voor al wat hij oor mij deed, en nogtans heb ik hem uit mijne egenwoordigheid moeten verbannen!

MILNA.

En waarom dat?

CHRISTINA.

Omdat de Grootvorst zulks vorderde; hij zelf as in mijne kamer, verborgen achter de tapijten ehangsels, en ik was gedwongen om zijn bevel en uitvoer te brengen, gedwongen, om onregtaardig, ja zelfs wreedaardig te zijn jegens hem ien ik zoo gaarne met weldaden zoude hebben erladen.... jegens hem, die mij, zelfs nog n vorigen dag, het leven had gered.

MILNA.

Ach! lieve hemel!... Wat beklaag ik u.

CHRISTINA.

Welnu! ook dat offer heb ik gebragt.... bitter zwaar heeft het mij gevallen.... en echter eft het mij niets mogen baten!— Eenige dagen arna hadden er nieuwe gewelddadigheden plaats.... n verschrikkelijk tooneel.... O! mijn bloed rstijft nog als ik er aan denk!... toen was het,

dat

dat ik, op aanraden van Walter, mijn' geneesheer eene bezwijming, door smart en jammer veroorzaakt, mij ten nutte maakte, om mij aan het gehaatte en ondragelijke juk te onttrekken! ... Het overige is u bekend.... gij, Walter en Franc mijn oude Duitsche kamerdienaar, gijlieden zijt de eenigen, aan wie mijn geheim vertrouwd is; aan ulieden ben ik mijne verlossing, mijne vrijheid verschuldigd!

MILNA.

Ik heb mijne maatregelen genomen om deze uwe verlossing geheel en al te bekrachtigen! — Ik heb uw voorschrift van punt tot punt letterlijk gevolgd: — terwijl gij, in den omtrek van Moskou op het landhuis van den geneesheer Walter, u verborgen hieldt, hadt gij in deze landstreek volstrekt een' vertrouwd' persoon noodig, die u de middelen mogelijk maakte en voorbereidde om over de grenzen te komen, ik heb mij aangeboden, en gij hebt van mijn aanbod wel gebruik willen maken: maar, daar eene vrouw, die geheel alleen en onbekend in dit oord kwam, wantrouwen had kunnen verwekken, zoo ben ik maar getrouwd.

CHRISTINA, *verwonderd.*

Getrouwd?!... Ach, Milna! dat is de gehechtheid te ver gedreven.

MILNA.

O! wees gerust, Mevrouw. — De man, die ik getrouwd heb, is een goede, brave, eerl

NEGENDE TOONEEL.

De vorigen, PETERHOFF.

PETERHOFF, *komende aanloopen.*

Wij hebben ze! wij hebben ze! Er is geene mogelijkheid meer, dat zij ons ontsnapt!

MILNA.

Over wie hebt gij het toch?

PETERHOFF.

Sakkerloot!... Over de Grootvorstin Christina.

CHRISTINA, *ter zijde.*

Hemel!...

MILNA.

De Grootvorstin Christina?

PETERHOFF.

Weet ge het nog niet?.... Zij is weêrom gekomen uit het graf!... Dat is eene mooije kool... zij haar' man heeft zoeken te stoven.... Het is nog al lief! Het is heel zedelijk! Eene vrouw..., die men in het goede vertrouwen laat begraven..., die men eene kostelijke lijkstaatsie bezorgt.... nu kunnen zij, later, nog eens van voren af aan beginnen.... wel, dat is om iemand arm te maken!

MILNA.

...ar, wie heeft u gezegd dat zij hier is?

PETERHOFF.

..., wij hebben gegronde redenen om zulks te ...oven!... En daarenboven, meester Barosklijn

 zal

zal de zaak wel ophelderen! ... hij brengt getuige met zich mede, die de Grootvorstin goed kent.

MILNA.

En wie is die getuige?

PETERHOFF.

Die jonge officier die daar strakjes hier in herberg is aangekomen.... de ridder d'Auban

CHRISTINA, *ter zijde.*

d'Aubant!

MILNA, *zacht, tot Christina.*

Kent gij hem?

CHRISTINA, *als zij.*

Hij is het, dien ik zoo wreedaardig behan heb!...

MILNA, *als zij.*

Hemel!... dan hebt gij alles te vreezen zijne wraak!

CHRISTINA, *ter zijde.*

En echter, indien hij in mijn hart konde zen!...

MILNA, *zacht.*

Kom, mevrouw.... gij moet hier geene nuut langer vertoeven. (*Zij voert Christina zich voort.*)

PETERHOFF, *haar naloopende.*

Hei! zeg eens!... Waar wilt gijlieden h Denkt gij, dat zij u zoo maar het huis zo laten uitgaan?

MILNA.

…rom niet?

PETERHOFF.

…huis is omringd van soldaten, hier in deze … zullen al de reizigers zoo met één gemon… worden, wij zijn altemaal gevangenen!

TIENDE TOONEEL.

De overigen, BAROSKIJN, D'AUBANT, *Reizigers*, (*van beider kunne*,) *Boeren*.

KOOR.

…°. 10. WIJZE: *Bravons les chaleurs de l'été.*

Waarom toch voert men ons hierheen? —
'tIs lang niet aardig!
'tIs onregtvaardig!
Waarom weêrhoudt men onze schreên?...
Zijn wij gevangen, — geef dan reên! —

(*In dit oogenblik brengt men licht.*)

PETERHOFF, *zijne vrouw aan d'Aubant voorstellende.*

…k stel u mijne vrouw voor!

D'AUBANT, *in zich-zelven.*

…a! is dit nu de tooverheks, de heidin!

BAROSKIJN, *doet al de aanwezigen zich op een rij plaatsen.*

Gaat allen op eene rij staan!... En zw stil!

D'AUBANT, *nadat hij een' blik op de rei gers heeft geworpen.*

Mag ik mijne oogen gelooven?!...

BAROSKIJN, *d'Aubant bij de hand nemende.*

Als gij nu de revue maar wilt houden!

CHRISTINA, *tracht zich te verbergen.*

Ik ben verloren!

BAROSKIJN, *tot d'Aubant.*

Is de Grootvorstin Christina onder de aanw zigen?

D'AUBANT, *met kracht.*

Ja! — Zij is in dit vertrek.

BAROSKIJN.

Waarlijk?... Toon mij haar dan.

D'AUBANT, *ter zijde.*

Ik weifel, ondanks mij-zelven.

PETERHOFF.

Eene Grootvorstin in mijne herberg!... I is heerlijk! (*Tot d'Aubant.*) Toon ons haar d

D'AUBANT.

Neen! geen medelijden langer. Ontaa vrouw!... die mij zoo schandelijk heeft geb nen!... Die mishandeling zij met regt gewroke Ik wil haar aan haren gemaal overleveren.

MILNA, *tot Baroskijn, om hem te beletten d'Aubant te gelooven.*

Gij ziet immers wel, dat die man er niets van weet!

D'AUBANT.

Ik zal u haar, op staanden voet, aanwijzen.

CHRISTINA, *zacht, tot d'Aubant.*

Houd op, ridder d'Aubant!... Indien mijne zwakke bede niets op u vermag, o! laat u dan vertęederen in den naam uwer moeder!... (*Zij haalt een portret uit haren boezem, en toont hem hetzelve.*)

D'AUBANT.

Hoe! dit portret!... Wat zie ik?...

BAROSKIJN, *tot d'Aubant.*

Welnu, komâan dan!... laat ik de eer hebben, dit gewigtig geheim te hebben ontsluijerd.

D'AUBANT, *ter zijde.*

Hemel! hoe red ik haar thans!...

MILNA, *d'Aubant ijlings naderende.*

Bij al wat u dierbaar is!... Spaar.... spaar haar!

BAROSKIJN, *tot d'Aubant.*

Maar, spreek dan toch!

D'AUBANT, *als door eenen plotselijken inval getroffen.*

Ha!...— Daar is zij!!... (*Hij wijst op Milna.*)

(*Al de aanwezigen geven hunne uiterste verbazing te kennen.*)

KOOR.

N°. 11. Wijze: uit *Arthur*. (*Musijk van* F. N. Sto

Hoe! een fiere Rijksprinsesse
Daalde neêr, werd kastleinesse:
Vlood den troon, en koos, in 't stof,
Peterhoff!

PETERHOFF.

Mijne vrouw! Eene prinses van den bloede!
O wonderbaarlijke gebeurtenis!... (*Tot de boeren*
He! ellendige lijfeigenen als gij zijt! Nietswaa
dig gespuis! Zult gij nu nog durven zeggen d
het eene gelukzoekster is?... He?.... Nu
het de Grootvorstin van Rusland!... Vrouw,
het eerste huwelijk, van den Grootvorst Alex
in het tweede huwelijk, van Nikolaas Peterho
kastelein in den Witten Beer, waar men te vo
en te paard kan logeeren!.... Dat heet ik to
eene kostelijke partij doen!... Ha! ik zwem
een' oceaan van heerlijkheid en roem!

BAROSKIJN.

Dat iedereen zich verwijdere!...

D'AUBANT, *zacht*, *tot Christina*.

Kom, mevrouw!... Moge ik mijne schuld u
wisschen door u te redden!

CHRISTINA, *zacht*, *tot d'Aubant*.

vertrouw mij aan u, Ridder!

N°. 12. *Herhaling van het voorgaande KOOR:*

Hoe! een fiere Rijksprinsesse
Daalde neêr, werd kastleinesse:
Vlood den troon, en koos, in 't stof,
Peterhoff!

(*Allen vertrekken, behalve Baroskijn, Peterhoff en Milna.*)

ELFDE TOONEEL.

MILNA, PETERHOFF, BAROSKIJN.

PETERHOFF, *loopt, met wijde stappen en in groote verwildering, heen en weder.*

Ik! de gemaal van eene Prinses!... ik, de schoonzoon van een' Vorst!... Ik, de vermoedelijke erfgenaam van den Russischen troon!... Ik kom mij-zelven in dit oogenblik veel hooger voor dan de dorpstoren!... het geheele menschelijke geslacht wemelt omlaag aan mijne voeten, ik ben.... (*Hij stoot Baroskijn, die zich in zijn' weg bevindt, terug.*) Terug, Baroskijn!... Achteruit!... (*Tot Milna, op een' tederverliefden toon.*) O, mijne schoone prinses! Wat ben ik trotsch, dat ik u zoo in het oog ben gevallen!... Ik ben dus ook zoo onaardig niet? Ik heb dus ook eene geestige physionomie?... Zoo een....

ik

ik weet niet wat.... zoo iets verrukkends mijn' geheelen persoon?...

BAROSKIJN.

Mijne verbazing is bovenmate.... dat is h ongeloofelijkste geval, dat mij ooit is voorgek men!... (*Hij nadert Milna.*) Hoe, Mevrouw gij zijt dus inderdaad de Grootvorstin Chr tina!?

MILNA.

Helaas! Mijnheer, alle veinzerij zoude ove bodig zijn, daar ik nu toch herkend ben.

BAROSKIJN.

En Uwe Hoogheid heeft zich kunnen lat verleiden, door....

PETERHOFF.

Door mij! — Dat steekt u in den krop!... ik ben er door in de wolken!... Nu verwo dert het mij niet meer, dat zij zoo dikwijls in tuinen van het paleis kwam wandelen.... dat w om mij te zien spitten.... ik moet eene bove menschelijke bevalligheid hebben gehad bij h tuinieren!...

N°. 13. WIJZE: *J'ai vu la meunière.*

Vaak zag ik haar der riddren rij
En 't hoofsch gewoel ontwijken:
En in mijn' bloemenhof kwam zij
Mij op de handen kijken.

M.

Maar, zij gaf acht op bloem noch tier,
Van hiacint of anjelier:
Zij wou geen bloem zien prijken....
Maar, wel haar' hovenier! —

Ja, ja! Zij heeft er verstand van. Zij weet het wel!

BAROSKIJN.

Inderdaad, het gaat mijn begrip te boven.... als hij nog een knap man was, zou ik het niet zeggen.... maar hij is zoo leelijk....

PETERHOFF.

Ben ik leelijk?... brutale onderdaan!... (*Hij wil Baroskijn te lijf gaan.*)

MILNA, *hem tegenhoudende.*

Hoe nu!... Peterhoff!... wees bedaard!... (*Tot Baroskijn.*) En gij, mijnheer, doe thans met mij naar uw welgevallen: ik ben uwe gevangene! — Al wat ik u verzoek, is, om mij niet ten toon te stellen aan het onbescheiden oog der nieuwsgierige menigte.

BAROSKIJN.

Uwe Hoogheid zal voldaan zijn.... ik verzoek Hoogstdezelve te gelooven dat ik haar met de hoogste achting en eerbied zal behandelen.... ik heb reeds bevel gegeven om alle paarden in het dorp in beslag te nemen.... er is er op dit oogenblik maar één,... dien men voor mijn *kibeck* zal spannen; en ik zal de eer hebben om

zelf u naar uwen doorluchtigen gemaal terug brengen.

PETERHOFF.

Haar doorluchtige gemaal!.... Wel, dat ben ik! ik alleen, verstaat ge, oude, verwaande gek! — Niet waar, mijne Grootvorstin, ik ben uw beminde, uw uitverkorene, uw schootmopje?... en men zoude ons willen scheiden? Neen, nooit!

BAROSKIJN.

O! wees gij maar gerust.... ik zal u ook naar Moskou brengen.... om daar te worden opgehangen.

PETERHOFF, *verschrikt*.

He? Opgehangen?!...

BAROSKIJN.

Dat is het allerminste wat u gebeuren kan, omdat gij u hebt durven verstouten eene Vorstin uit den Vorstelijken bloede op te ligten.

PETERHOFF.

Wel nu nog mooijer! Maar, dat heb *ik* niet gedaan, *zij* heeft *mij* opgeligt!

MILNA, *ter zijde*.

Die arme jongen! Hij beeft reeds als een blad.— (*Luid.*) Stel u gerust, Peterhoff, er zal u niets onaangenaams bejegenen: ik alleen ben de schuldige; en de Czaar is te regtvaardig om u te straffen voor een' misstap, dien gij niet hebt begaan.

PE-

PETERHOFF.

Sakkerloot! dat klinkt anders.... dat is ten minste begrijpelijk.

BAROSKIJN, *met bedekte spotternij*.

Ja, ja, reken daar maar op. (*Verward geschreeuw buiten.*) He! maar.... wat hoor ik daar?

BLUM, *achter het tooneel*.

Halt! Oend das kain mensch siech ruure!....

(*Hij plaatst eene schildwacht aan de deur in den achtergrond.*)

TWAALFDE TOONEEL.

De vorigen, BLUM, *een soldaat*.

BLUM, *groet op soldaten - wijze*.

Herr Rigter! iech habe ienen aine groosse nuijiegkait tsoe zagen!

BAROSKIJN.

Wat is dat dan?

BLUM.

Die Fuurstien Christina iest arretiert.

MILNA, *ter zijde*.

Hemel!

PETERHOFF, *tot Baroskijn*.

Dat is een ezel, die Duitscher, dat is een ezel! ... dat komt hij ons vertellen als heel' wat nieuws.

BAROSKIJN.

De gevangenneming der Prinses was mij reeds, vóór u, bekend, dewijl ik zelf de eer heb gehad die allerbelangrijkste arrestatie te doen.

BLUM.

Nain, herr Rigter.... das bien iech.

BAROSKIJN.

Wel nu, kom aan! Dat is toch wat erg.... als Hare Hoogheid zelf hier is om zulks te kunnen bevestigen! — (*Hij wijst op Milna.*)

BLUM.

Iere Doerchlauchte Hoohait, das klaine, koete waibje?!

BAROSKIJN.

Goede wijfje?!

PETERHOFF.

O! dat Duitsche monster! Hij noemt mijne Grootvorstin een klein goed wijfje!

BLUM.

Aber, das iest ja die Groosfuurstien gants niecht.... es iest die andere.

BAROSKIJN.

Wie andere?

PETERHOFF.

Wat andere?

BLUM.

Warten zie noen ain bisjen, herr Rigter, zie zollen zeen!... (*Hij gaat naar den achtergrond, en roept naar buiten:*) Das man die kefangenen her brienge!

DER-

DERTIENDE TOONEEL.

De vorigen, CHRISTINA, D'AUBANT, *soldaten, reizigers en boeren.*

BAROSKIJN.

Wat duivel zal dat worden?!

MILNA, *ter zijde.*

Ik sidder!...

BLUM.

Das iest die rechte Christina! Iech wais wool was iech toe! —

D'AUBANT, *met fierheid.*

Met welk regt, mijnheer, durft men mij gevangen nemen, mij, officier, en onderdaan van den Koning van Frankrijk?... Gehoorzaamt men aldus aan de bevelen van den Czaar, den vriend en den beschermer der vreemdelingen?

BAROSKIJN.

He, kijk! dat is onze jonge officier.... (*Tot Blum.*) Hoe komt dat?

BLUM.

Das iest gants ainfeltieg, herr Rigter.... der joenge offietsier iest der mietkehuulfe von die Fuurstien da! (*Hij wijst op Christina.*)

BAROSKIJN.

Wie? Wat? die boerin?....

PETERHOFF.

Nu, kijk, dat is een bolletje! dat is een leepert! op mijn woord; ge moet maar een Duit-

sche

sche korporaal zijn, om zoo verschrikkelijk te kunnen wezen!

CHRISTINA, *met den toon en de ma eener boerin.*

Ik kan u wel verzekeren, mijn goede mijn dat ik niet begrijp wat hij wil zeggen... wandelde, in mijne onnoozelheid, dood ge aan den oever van de rivier, toen de sol mij kwamen gevangen nemen.... (*Op d'A wijzende.*) mij, en dien braven heer officier wel zoo goed heeft willen wezen om mijne te trekken.... ik heb niets misdreven, ik geen mensch kwaad gedaan.

MILNA, *met waardigheid.*

Mijnheer de regter, ik durf mij vleijen d niet zult gedoogen, dat deze arme vrouw mijnentwille eenige moeijelijkheid worde a daan... gij weet dat ik de Grootvorstin C tina ben; (*Op d'Aubant wijzende.*) Mijnheer mij zeer goed.

BLUM.

Das iest noen meugliech.... aber iech l ja die Fuurstien auch gants genau....

CHRISTINA, *ter zijde.*

Hemel! red mij!...

BLUM.

Iech habe Iere Doerchlauchte Hoohait niegstens hoendert malen gezeen, bai ieren Vater, der Grooshertsog von Wolfenboetel, rend iech bai iem feurster waar.... oend

are ienen aufrichtieg, zie iest da! (*Hij wijst hristina.*)

D'AUBANT.

t is onwaar! Hier is de Vorstin! (*Hij wijst ilna.*)

BAROSKIJN.

er is zij! daar is zij!.... Hoe kom ik te in dien doolhof van Prinsessen?

D'AUBANT, *tot Baroskijn.*

elnu, Mijnheer! zult gij mij in vrijheid gen te stellen?

BAROSKIJN.

, weldra, ook al!.... maar ondertusschen gij nog wat in deze kamer gevangen blijven, Peterhoff en die twee dames.

PETERHOFF.

e nu!.... Wilt gij Onze Keizerlijke Majesop eene vernederende wijze ten toon stellen?

BAROSKIJN, *diep buigende voor Milna.*

inses! ....

BLUM.

er, dieze iest es ja niecht....

BAROSKIJN, *diep buigende voor Christina.*

inses!....

PETERHOFF, *hem bij den arm terugtrekkende.*

e is het niet!....

BAROSKIJN, *ter zijde.*

e duivel mag mij halen, als ik er niet nog gek al worden!.... zoo die Blum toch eens gelijk .... (*Luid.*) Ik moet eens al de springvee-

ren van mijn vernuft in het werk stellen, en voor dat een uur verloopen is, moet ik stellig weten waaraan ik mij te houden heb! — — (*Tot Blum.*) Gij, korporaal, volg mij! —

(*Baroskijn vertrekt, gevolgd door Blum, de rei-zigers, de soldaten en de boeren; — de deur in den achtergrond wordt gesloten, en men hoort van buiten eenen grendel op dezelve schuiven.*)

VEERTIENDE TOONEEL.

CHRISTINA, D'AUBANT, PETERHOFF, MILNA.

PETERHOFF.

Kijk! hij sluit ons op!.... Maar, dat is nu toch zoo onbetamelijk, als het maar kan! —

CHRISTINA, *zacht, tot Milna.*

Ach! Milna, wat zal er van mij worden?!

MILNA, *zacht.*

Geef alle hoop nog niet verloren, Mevrouw! als Franck en Walter van uwe in hechtenis-ne-ming kennis zullen dragen, zullen zij alle pogin-gen aanwenden....

PETERHOFF, *Milna naderende.*

Hoe nu! edele Prinses, vernedert gij u zoo laag, om tot die boerendeern te spreken?....

MILNA.

Zwijg stil!

PETERHOFF.

Ja, mijne Grootvorstin....

MILNA.

ga een weinig ter zijde! . . .

PETERHOFF.

zijde?

MILNA.

wil het . . . gehoorzaam!

PETERHOFF.

mijne Grootvorstin . . . . (*Ter zijde, terwijl* *rug gaat.*) Het is toch pleizierig zoo'n van eene vrouw te hebben!

MILNA.

it ons nu eens zoeken of er geen middel zou- n, om de waakzaamheid van dien Baroskijn ır te stellen. . . .

CHRISTINA.

laat ons daaraan slechts niet eens meer den- . . ik ben gevangen en ik zal niet van hier kken, dan om naar Moskou te worden te- ebragt.

D'AUBANT.

eselijk denkbeeld! . . . . Maar, is er dan in is niet een of andere geheime uitgang?

MILNA.

ht! . . . . (*Zij wijst op den getralieden kel- ngang.*) Die kelder, misschien. . . . (*Zij* Peterhoff!

PETERHOFF.

ses? . . . .

MILNA.

hier!

PETERHOFF, *nader komende.*

Kijk, nú is er in eens niets onbetamelijks meer in!

MILNA.

Hebt gij den sleutel van den kelder?

PETERHOFF.

Zoude Uwe Hoogheid ook misschien trek hebben in een slokje?

MILNA.

Geef hem mij.

PETERHOFF.

Daar is hij! — (*Hij geeft haar denzelven.*)

MILNA.

Neem nu het licht op, en volg ons! — (*Peterhoff doet zulks.*)

CHRISTINA, *zacht, tot Milna.*

Maar, wat wilt gij aanvangen?

MILNA.

Deze kelder heeft een' uitgang in het open veld, en, door de vallende duisternis begunstigd zullen wij....

D'AUBANT.

Wij zijn gered!

PETERHOFF, *zet het licht weder op de tafel.*

Redt gijlieden u-zelven als gij er pleizier in hebt.... wat mij betreft, ik blijf.

MILNA.

Hoe nu! ?....

PETERHOFF.

Neen, mijne lieve Grootvorstin, ik ben niet laf genoeg om te gaan loopen.... en nog wel voornamelijk om reden dat er buiten, voor de deur van dezen kelder, twee groote duivels van schildwachten staan, met geladene geweren....

CHRISTINA.

Groote God!

PETERHOFF.

Ja, ik weet het 't best..... ik heb ze er zelf gezet....

MILNA.

Lompe ezel!

PETERHOFF.

Ja, wat zal ik u zeggen?.... Ik wist toen nog niet dat ik Grootvorst van Rusland was....

D'AUBANT, *op het venster wijzende*.

Maar dit venster.... het is misschien niet zeer hoog.... en als die satansche regter eens vergeten had om hetzelve, te doen bewaken!...

PETERHOFF.

Wacht eens! Ik zal eens gaan kijken.... hij is er dom genoeg toe.... (*Hij ziet uit het venster.*) Ho! ik zie twee personen, in wijde mantels gewikkeld.

CHRISTINA.

Er is dus geene hoop meer!

PETERHOFF, *uit het venster ziende*.

He! kijk!.... het is alsof zij mij teekens willen geven....

MILNA.

Hemel! wat geluk!..... indien het eens..

PETERHOFF, *uit het raam liggende, en naar buiten sprekende.*

He? Wat blieft u?..... Wat vertelt gijlieden mij daar?...

MILNA, CHRISTINA *en* D'AUBANT.

Stil!.... (*Zij naderen Peterhoff.*)

MILNA, *zacht, tot Christina,*

Mevrouw, ik heb hoop dat het uwe getrouwe vrienden zijn, Franck en Walter.

CHRISTINA, *zacht.*

O! de Voorzienigheid zendt hen hier, ter mijner redding!

PETERHOFF.

Maar, houdt u toch wat stil!... (*Naar buiten ziende.*) Een van de twee komt nader bij!.... (*Naar buiten sprekende.*) Wat blieft u?.... Ja wel, ga uw' gang maar!....

CHRISTINA.

De hoop herleeft in mijn hart!.....

(*Er wordt van buiten, een pak, door het venster, naar binnen geworpen, en valt midden in het vertrek.*)

PETERHOFF, *springt, verschrikt, op zijde.*

He!.... Wat beduidt dat nu weder?...

MILNA, *ontrolt, ijlings het pak.*

Een mansgewaad.... een brief aan de Grootvorstin Christina....

CHRISTINA.

Een brief!... (*Zij neemt hem met drift aan.*)

PETERHOFF, *ter zijde.*

Wel nu nog mooijer!... Nu breekt zij, waarachtig! de brieven van mijne vrouw open!.... (*Tot Christina.*) Zeg eens, boerendeern, hetgeen gij daar doet, is alleronbetamelijkst....

MILNA, *ongeduldig.*

Zwijg stil!

CHRISTINA, *schielijk lezende.*

„Dat de Prinses zich met dit gewaad vermomme.... en, zoodra zij gereed is, klappe men drie malen in de handen.... op dit teeken, zal er eene koordladder door dit venster worden geworpen, en hare vlugt is alsdan zeker...." Geene onderteekening!....

ALLEN.

Geene onderteekening!?....

CHRISTINA.

O! maar ik kan er niet aan twijfelen... het is Franck, het is Walter, die ter onzer hulpe komen....

MILNA, *neemt den brief.*

Zijt gij daar wel zeker van? (*Zij beziet den brief zeer naauwkeurig, en draait hem op alle zijden; eensklaps schijnt zij iets te begrijpen, en maakt eene beweging van groote verbazing.*) Ha!!...

CHRISTINA.

Wat is er?

MILNA.

Niets... niets.... ik heb het begrepen nu ben ik gerust!... Ja, dit gewaad z Prinses Christina redden!.... (*Zij grijpt C tina bij de hand.*) Kom!... kom schielijk

PETERHOFF, *tot Christina.*

Zoo is het goed, boerendeern.... ga gemalin helpen aankleeden! —

VIJFTIENDE TOONEEL.

D'AUBANT, PETERHOFF.

D'AUBANT.

O vreugde! ô geluk!..... Weldra zal zij i vrijheid en gered zijn!...

PETERHOFF.

Maar, hoor eens, jongman! weet gij wel, da gij u verduiveld vreemd en eigenzinnig aanstelt! — Gij hebt mijne vrouw eerst zelf aangegeven, e nu wilt gij haar weêr redden; die tegenstrijdig heid is gruwelijk in 't oog loopende.

D'AUBANT.

Ach! mijn waarde Peterhoff, indien gij kond begrijpen.... maar ik kan en mag u nog niet zeggen.... echter kunt gij u overtuigd houd dat ik nooit zal vergeten, wat gij voor ons doet. mijne belooning, mijne weldaden....

P

PETERHOFF.

Zijne weldaden! dat is nu nog het mooiste dat hij gezegd heeft! ... (*Luidkeels lagchende.*) Ha! ha ha! .... gekke Franschman! gij doet mij stikken van het lagchen.... ik, die weldra in het geld zal rollen! .... ik, die, eenmaal, nieuwe munt zal doen slaan, met mijne beeldtenis er op.... Nikolaas Peterhoff de Eerste, Keizer van alle Russen en Russinnen! ...

N°. 14. WIJZE: *N'imitez pas l'amant vulgaire.*

Neen, mijn vriend, uw weldaân zijn mij overbodig,
Ik behoef ze niet; schenk gij ze aan and'ren vrij:
Ligt hebt gij weldra veelëer de mijnen noodig,
Maar ik zeg ze u toe, — vertrouw gerust op mij! —
Ja, zoodra 'k als Keizer op den troon zal raken,
En 'k behoef een hofnar, dan benoem ik u:
'k Zal u lijf-doktoor of sterrekijker maken,
Maar, dan moet gij steeds zoo grappig zijn als nu.

— Maar, terwijl ik nu nog niet op den troon klim, wou ik maar dat ik het venster al uit kon klimmen.... laat ik eens gaan kijken of mijne gemalin haar mans-toilet al geheel gemaakt heeft!....

D'AUBANT, *ter zijde.*

O! lieve hemel[illegible]s hij ziet dat het zijne vrouw niet is, is hij in staat...

PETERHOFF, *bij de deur gaande.*

Mijne Grootvorstin, zijt gij nog niet klaar? ...

 D'AU

D'AUBANT, *ter zijde.*

Er is maar één middel!.... (*Hij blaast het licht uit.*)

PETERHOFF.

Hei!.... Wat doet gij daar nu weder?

D'AUBANT.

Ik neem eene goede voorzorg.... opdat men ons, bij onze vlugt, buiten niet zoude kunnen zien.... maar, stil! de deur gaat open.... daar is de Prinses!...

PETERHOFF.

Bravo! Ik zal het teeken geven.

(*Eene vrouw treedt binnen, gewikkeld in een' wijden mantel en met een' grooten neêrhangenden hoed op het hoofd. Men hoort in het orkest een trémolo, tot aan het einde van dit tooneel.*)

D'AUBANT, *haar te gemoet gaande.*

Laat vooral uw gelaat niet zien: want, wanneer die man dáár u herkende....

PETERHOFF, *aan het venster.*

Zijn wij klaar?

D'AUBANT.

Ja.

(*Peterhoff klapt drie malen zeer zacht in zijne handen.*)

D'AUBANT.

Wel nu!.... niemand antwoordt....

PETERHOFF.

Zij zullen misschien een beetje hardhoorend zijn!

zijn!.... Wacht,.... ik zal mij wel beter doen verstaan.

(Hij klapt, uit al zijne magt, in de handen. Dadelijk daarop hoort men buiten een groot geweld en de trom roeren.)

D'AUBANT.

Wat beteekent dit geweld?!

(Hier eindigt de trémolo in het orkest met een forto. De deur wordt woest geöpend, en Baroskijn treedt met drift binnen, gevolgd door Blum. Soldaten met fakkels op den achtergrond.)

ZESTIENDE TOONEEL.

De vorigen, BAROSKIJN, BLUM, *soldaten.*

BAROSKIJN, *met eene zegevierende houding.*

Mijne list is gelukt!!....

D'AUBANT.

Hemel!

BAROSKIJN, *op een' plegtigen toon.*

Christina van Wolfenbuttel, Grootvorstinne van Rusland, gij zijt mijne gevangene!....

D'AUBANT, *ter zijde.*

Zij is verloren!

MILNA, *ter zijde, terwijl zij haren mantel en haren hoed laat vallen.*

Zij is gered!!....

D'AU-

D'AUBANT, *ter zijde, met de uiterste verwondering.*

Milna!... (*Hij ziet Christina, op den drempel van de deur ter linkerzijde, staan.*) Christina!...

BAROSKIJN.

Ha! ha! dat waart gijlieden niet wachtende, he?!... Ik zou meenen dat mijne krijgslist niet slecht verzonnen was.

MILNA, *ter zijde.*

En de mijne ook niet! —.

PETERHOFF.

Hoe nu! was het een valstrik?

BAROSKIJN, *lagchende.*

Een verschrikkelijke valstrik!... de brief, het pak, de koordladder, dat alles was van mijne uitvinding!... He! dat noem ik toch een vernuftig denkbeeld!....

PETERHOFF.

Ik ben er ruiterlijk ingeloopen!

BAROSKIJN, *tot Blum.*

Wel nu! Ezelächtige korporaal, zult gij nu nog staande houden dat het de Grootvorstin niet is?... (*Hij wijst op Milna.*)

BLUM.

Ja wool! herr Rigter, zie iest es niecht!

MILNA, *naar Blum gaande.*

Ik zeg u dank, mijn waarde Blum, voor de pogingen die gij hebt in 't werk gesteld om mij te redden....

BA-

BAROSKIJN, *verwonderd.*

? ....

MILNA.

ar het is noodeloos om dien waardigen eidspersoon nog langer te willen misleiden...

BLUM, *verbaasd, en ter zijde.*

r tuifel! ... Jetst begraife iech gants niecht...

BAROSKIJN, *woedende.*

e! ellendeling? Waart gij dus ook in het lot om mij te bedriegen....

BLUM.

er, herr Rigter, iech sjweure ienen bai el oend hulle....

BAROSKIJN.

ijg! Gij zoudt verdienen dat ik u weg- !.... Mij bloot te stellen om eene boerin eene Keizerlijke Hoogheid te nemen!.... en' braaf jong mensch, aan wien ik zoo veel gding heb, gevangen te houden!.... Dat hem op het oogenblik in vrijheid stelle.... *Christina wijzende.*) en die goede vrouw die niets gemeens heeft met staatszaken.... vrouwtje-lief, ga, Blum zal de order aan de wachten nu opheffen....

BLUM.

: noen! Herr Rigter, zie wollen denn?...

BAROSKIJN.

eek mij niet tegen.... of ik zal u met de laten doodslaan!

BLUM, *ter zijde.*

Iech glaube, er will zie noen, poss sjweere. noot! zelbst retten.... noen keet es mier auch niecht meer an!....

Koor

Wat schoone dag verheft
de blijde klanken
De grootvorstin duldt
geen vervolging meer
Laat ons dit uur, den
regter danken
Zij is gered aan Baros
zijn zij de eer
Das' dankbaarheid kent
paal nog perken
De Hemel mogt u
bijstaan - sterken
Vlugt veilig voort in
kroon op zijn bestel

furt ... oend die Groosfuurstien iest jetst gluuk-liech eesjappiert! ...

MILNA, *ter zijde.*

De hemel geleide haar!

BAROSKIJN, *toornig.*

De Grootvorstin! Altijd de Grootvorstin! ...

PETERHOFF.

Gij wilt zeggen die boerendeern, Duitsch uils-kuiken!

BLUM.

Ja wool, ja wool! .. die Fuurstien Christina... oend da haben zie, herr Rigter, was zie miech befoolen hat ienen tsoe uberhendigen, oem ienen damiet ieren hertsliechen dank tsoe betstigen das zie iere entwisjoeng begunstiegt haben. (*Hij stelt Baroskijn eene beurs ter hand.*)

BAROSKIJN, *hoogst verwonderd.*

Eene beurs? ... (*Hij opent dezelve.*) O! lieve hemel! het is goud!

PETERHOFF.

Heel veel goud! ...

BAROSKIJN.

En dat zoude eene boerin zijn....

PETERHOFF.

Dat is lang niet waarschijnlijk...

BAROSKIJN.

Welk een vreeselijk vermoeden! ... (*Hij loopt*

 naar

naar Milna.) Mevrouw.... in 's hemels naam! spreek... ik ben in eene bittere ongerustheid.. spreek... zijt gij het inderdaad?

MILNA, *aan het venster.*

Het licht verflaauwt... de schuit verwijdert zich van den oever... O mijn God! ik dank u!... Christina is gered!!

BAROSKIJN *en* PETERHOFF.

Christina!!...

MILNA.

N°. 17. WIJZE: *uit Teniers.*

Vlugt ijlings voort, en spoed naar veil'ger boorden,
Uw ranke hulk doorkliev' het schuimend nat!
Snel voort, Vorstin! ontvlugt het ruwe Noorden,
Waar nooit een bloem praalde op uw treurig pad.

(*Tot de omstanders.*)

'k Doe afstand nu van rang en grootheid tevens:
Want, ach! hoe drukt het vorstlijk hermelijn....
Ik was Prinses, voor de eerste maal mijns levens,
Maar, 't zal, met één, de laatste maal nu zijn. —

BAROSKIJN.

Ik ben verpletterd!...

PETERHOFF.

Ik ben als van het weder geslagen!...

BLUM.

Iech woeste wool das es die Fuurstien Christina waar!...

BAROSKIJN.

Hoe, ellendige! gij wist het, en gij hebt u niet egen haar vertrek te weer gesteld?

BLUM.

Aber, herr Rigter, iech dachte noen, zie veeren iere mietkehuulfe.... diezer buitel....

BAROSKIJN, *met verontwaardiging.*

Zie eens aan! Denkt gij dat ik in staat zoude tijn, om eene ellendige beurs!... (*Hij werpt de beurs weg, en steekt het geld in zijn' zak.*) Hoe is het mogelijk geweest!... Ik, die mijne maatregelen zoo goed genomen had!....

MILNA.

Inderdaad, meester Baroskijn, gij hadt aan alles gedacht.... behalve aan het zegel van dezen brief. (*Zij vertoont hem den brief.*)

BAROSKIJN.

Hemel! mijn geregtelijk ambtszegel!... Wonderbaarlijke verstrooidheid!

MILNA.

Voor welke ik u dank zeg, want daardoor ben k uwe list op het spoor gekomen! — Welnu, mijn arme Peterhoff, gij spreekt geen woord meer? Is uwe liefde denzelfden weg gegaan als mijn titel van Grootvorstin?

PETERHOFF.

Neen, in 't geheel niet, mijne Prinses... (Hij

 her-

herstelt zich.) Ik wil zeggen, mijne lieve Christina.... neen! ik meen, Milna!... Och! ik ben geheel in de war, door al die gedaante-verwisselingen... Maar, zeg mij nu toch eindelijk eens, wie zijt gij, onbegrijpelijke vrouw? — Ik dien toch wel ééns te weten, waaraan ik mij bij u te houden heb, juffer Peterhoff?...

MILNA.

Ik ben de kamerjuffer van de Prinses Christina.

PETERHOFF.

Onzalige misleiding!...

MILNA.

Wees gerust; gij zult er te gelukkiger om zijn! — Thans, nu ik al uwe goede hoedanigheden ken, en nu mijne staatkundige rol is afgeloopen, thans verhindert mij niets meer om uwe vrouw te zijn.

PETERHOFF.

Zonder voorwaarde?

MILNA.

Zonder voorwaarde.

PETERHOFF.

Ha! (*Ter zijde.*) Wat zullen wij een pret hebben! —

BAROSKIJN, *ter zijde.*

Verwenschte kamerjuffer!....

MILNA, *tot het Publiek.*

N°. 18. WIJZE: *Vaudeville de la somnambule.*

Helaas! 'k hield op met Grootvorstin te wezen;
Maar, 'k waar' 't nog gaarn', nu de eindbeslissing naakt:
Haar bijzijn toch wekt eerbied op en vreezen,
Waardoor men zijn gevoel niet kenbaar maakt; —
Doch, zoo 'k, als kamervrouw en Rijks-prinsesse,
Uw' kieschen smaak voldeed.... in dat geval,
Geneert u niet, 'k ben nu slechts kast'leinesse,
Denkt, dat uw: « *Bravo!* » mij verblijden zal! —

KOOR.

Ja, zoo ze, als kamervrouw en Rijks-prinsesse,
Uw' kieschen smaak voldeed.... in dat geval,
Geneert u niet, ze is nu slechts kast'leinesse,
Denkt, dat uw: « *Bravo!* » haar verblijden zal! —

EINDE.

[redacted]

